הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תקיא

סִימָן שכ״ו (סמ״ק סי׳ כ״ג) (בית יוסף (ד״ה ומ״ש) בשם ממ״י). [ג]אֲבָל בְּמִים שֶׁהוּחַמּוּ (טו) מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב מֻתָּר לִרְחֹץ כָּל גּוּפּוֹ אֲפִלּוּ כְּאָחַד, מִיהוּ דַּוְקָא חוּץ לַמֶּרְחָץ (טז) אֲבָל בַּמֶּרְחָץ (יז) אָסוּר. הַגָּה: (יח) וְיֵשׁ אוֹסְרִים בְּכָל עִנְיָן, (יט) וְכֵן נוֹהֲגִין (טור והרא״ש (פ״ג סי׳ טו, שבת פ״ג סי׳ ז)): ג [*] (כ) [ד]אָדָם מֻתָּר לִטְבֹּל בְּיוֹם טוֹב מִטֻּמְאָתוֹ: ד * [ה]אֵין עוֹשִׂין (ה) [ה] (כא) מֻגְמָר דְּהַיְנוּ לְסַדֵּר מִינֵי בְּשָׂמִים

ג טוּר בְּשֵׁם הָרַי״ף (שם) וְרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק א׳ (הט״ז) וְסֵמַ״ג (לאוין עה).

ד מִשְׁנָה בְּיֵצָה י״ז (ע״ב) וּבֵיצַת הֹלֶד. ה מִשְׁנָה שָׁם כ״ב (ע״ב) וְקַהֲכָמִים.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

וּבְיוֹם טוֹב תִּדְחֵי לְמַשָּׂה בְּחֻמִּין וּתְעַיֵּן הֵיטֵב בְּכָל גּוּפָּהּ קֹדֶם טְבִילָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קצ״ט (ס״ו) עַיֵּן שָׁם: ג [בשו״ע] אָדָם מֻתָּר כו׳. עַיֵּן בְּחוּט הַשָּׁנִי סִימָן ע׳ אִשָּׁה שֶׁשָּׁכְלָה בְּלֵיל יוֹם טוֹב אַחַר לַדָּתָהּ בְּשׁוֹגֵג מֻתֶּרֶת לְבַעְלָהּ כַּיָּוֹן שֶׁהָיְתָה שׁוֹגֶגֶת. וַאֲפִלּוּ הָיְתָה מְזִידָה לֹא הָיָה מָקוֹם לֶאֱסֹר מִדִּינָא בְּדִיעֲבַד רַק מִשּׁוּם מִיגְדַּר מִלְּתָא אֲבָל בְּשׁוֹגֶגֶת וַדַּאי מֻתֶּרֶת מִיָּד אַף שֶׁלְּכַתְּחִלָּה אֵין לַעֲשׂוֹת כֵּן, וּכְמִזִּידָה יֵשׁ לְהַחְמִיר לְפָרֵשׁ אוֹתָהּ לַיְלָה אַחֶרֶת עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קצ״ז (ס״ה): ד [ה] מֻגְמָר. עַיֵּן לְעֵיל סִימָן ר״ס (סק״ט) שֶׁם כָּתַבְתִּי בְּעִנְיַן שְׁתִיַּת טִיטוֹן בְּיוֹם טוֹב, וּבְקָרְבָּן נְתַנְאֵל פֶּרֶק ב׳ דְּבֵיצָה (ס״ כב אות י) כָּתַב לֶאֱסֹר וְחוֹלֵק עַל שו״ת דַּרְכֵי נְעַם (סי׳ ט).

בֵּאוּר הַלָּכָה

לְכָאוֹרָה דִּשְׁאָרֵי אִיבְּרִים אָסוּר, דְּאִי לָאו הָכִי הָיָה לָהֶם לְכָלֵל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ רוֹחֵץ כָּל גּוּפּוֹ אוֹ רֻבּוֹ מֻתָּר וְהַכֹּל בִּכְלָל, וְגַם דִּין דְּסִימָן שכ״ו אֵינוֹ פָּשׁוּט כָּל כָּךְ לְפִי זֶה]. אֶלָּא דְּרָאִיתִי דִּמְקוֹר הַדִּין דְּרַמ״א דְּסִימָן שכ״ו נוֹבֵעַ הוּא מֵהָרֹא״ש שֶׁהַלְּכוֹת מְקֻבָּלוֹת בְּסוֹפוֹ (סי׳ לז) הֲבִיאוֹ הַבַּיִת יוֹסֵף שָׁם (ד״ה אסור), וּמִדְּבָרָיו מוּכָח דְּהוּא הַדִּין בְּעִנְיָנֵנוּ דְּסְבִירָא לֵיהּ דִּלְרַגְלָיו לָאו דַּוְקָא דְּהוּא הַדִּין לְשְׁאָרֵי אִיבְּרִים, אֲבָל מִכָּל מָקוֹם לְדִינָא בְּעִנְיָנֵנוּ לֹא הִגִּיהַּ הָרַמ״א בָּזֶה, וּמִשְּׁמַע לְכָאוֹרָה דְּלֹא נִרְאֶה לוֹ לְהָקֵל כְּדַעְתּוֹ אֶלָּא שֶׁם לְעִנְיַן רְחִיצָה דְּהוּא דָּרְבָּנָן לְכָלֵי עַלְמָא, אֲבָל לֹא לְהָחֵם חַמִּין שֶׁהוּא דְּאוֹרַיְיתָא לְכַמָּה פּוֹסְקִים. וּבַמְּאִירֵי הָלַא מוּכָח לְהֶדְיָא דְּאָסוּר וְהוּא חוֹלֵק לְהֶדְיָא גַּם עַל הַדִּין דְּשכ״ו, דְּכָתַב שָׁם לְהֶדְיָא בְּשַׁבָּת (לט: ד״ה חמין) דְּאַף אֲבָר אֶחָד חוּץ פָּנָיו יָדָיו וְרַגְלָיו אָסוּר, וְכֵן נִרְאֶה גַּם דַּעַת רַשׁ״י שָׁם (מ: ד״ה ובלבד) גַּבֵּי מֵחַם אַלּוּנְטִית בְּפִשּׁוּטוֹ, וְהַבַּיִת יוֹסֵף הִרְגִּישׁ בָּזֶה וְדוֹחֵק לְפָרְשׁוֹ עַיֵּן שָׁם. וּמִכָּל זֶה נִרְאֶה לְכָאוֹרָה דִּבְעִנְיָנֵנוּ שַׁיָּשׁ בּוֹ חֲשַׁשׁ אִסּוּר דְּאוֹרַיְיתָא עַל כָּל פָּנִים אֵין לְהָקֵל, אֶלָּא דִּבְיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קצ״ט (ס״ו) הֶעְתִּיק הַמְחַבֵּר דִּינוֹ דְּהָרֹא״ש שֶׁהַלָּכָה אֶלָּא שֶׁהֶעְתִּיקוּ בְּשִׁנּוּי קְצָת שֶׁלֹּא כָּתַב דְּמֻתָּרֶת לְהֶחֵם קִיתוֹן לִרְחֹץ בֵּית הַסְּתָרִים כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרֹא״ש [לְשִׁיטָתוֹ דִּרְגְלָיו לָאו דַּוְקָא] אֶלָּא כָּתַב דְּמֻתָּרֶת לִרְחֹץ בֵּית הַסְּתָרִים בְּמַעַט מַיִם שֶׁהוּחַמּוּ אֲפִלּוּ בְּיוֹם טוֹב, וְאוּלַי בְּכַוָּנָה שִׁנָּה לְשׁוֹנוֹ. אָכֵן לְדִינָא בַּשׁ״ך שָׁם (ס״ק יב) הֲבִיא בְּשֵׁם הַמַּשְׁאַת בִּנְיָמִין (סי׳ ה) דְּחוֹלֵק עַל הָרֹא״ש וְדַעְתּוֹ נַמִּי דְּאוּלַי רַק לְפָנָיו יָדָיו וְרַגְלָיו הִתִּירוּ עַיֵּן שָׁם [וְגוּף הַסֵּפֶר אֵינוֹ בְּיָדַי], וְאַף לְהַמְחַבֵּר אֵין לְדַמּוֹת רְחִיצַת רֹאשׁ לִרְחִיצַת בֵּית הַסְּתָרִים, דְּאוּלַי סָמַךְ הַמְחַבֵּר עַל הָרֹא״ש רַק הָתָם דְּהוּא לְצָרְכּוֹ טְבִילַת מִצְוָה. אֲמְנָם אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ״א בְּשַׁבָּת (לט: ד״ה וב״ה) דְּדַעְתּוֹ נַמִּי כ[ז]ְדָּקָאָמְרִינַן לְעֵיל דְּרַגְלָיו לָאו דַּוְקָא, אֶמְתַּ״ל דְּהוּא הַדִּין שְׁאָר אֵיבָרִים כל שֶׁהוּא רַק מְקֻמָּץ גּוּפוֹ שָׁרִי, וּכְהָרֹא״ש. וְעַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה בְּמַהֲדוּרָא תִּנְיָנָא סִימָן כ״ה בְּסוֹפוֹ שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם מַחֲזִיק בְּרָכָה לְהָקֵל, וְכֵן מִשְׁמַע דַּעַת הַנּוֹדָע בִּיהוּדָה בְּמַהֲדוּרָא תִּנְיָנָא סִימָן כ״ה בְּסוֹפוֹ עַיֵּן שָׁם:

ד * אֵין עוֹשִׂין מֻגְמָר כו׳. וְלִעְנְיַן שְׁתִיַּת טִיטוֹן בְּיוֹם טוֹב יֵשׁ דַּעוֹת בַּפּוֹסְקִים לְהָקֵל. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״א) שֶׁכָּתַב דְּרוֹב הַפּוֹסְקִים סְבִירָא לְהוּ כְּדַעַת רִאשׁוֹנָה, אֶלָּא שֶׁנּוֹהֲגִין לֶאֱסֹר (כד) וְאֵין לְשַׁנּוֹת הַמִּנְהָג: (יט) וְכֵן נוֹהֲגִין. וְלִעְנְיַן אִשָּׁה שֶׁחָל טְבִילָתָהּ בְּיוֹם טוֹב, הִסְפִּימוּ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים שֶׁצָּרִיךְ לִזָּהֵר שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּמֻקְצֶה רַק פּוֹשְׁרִין דְּאִם לֹא כֵּן אָסוּר לִטְבֹּל בָּהּ. וְכָל זֶה אִם הוּחַמּוּ הַמַּיִם עַל יוֹם טוֹב אֲבָל בְּיוֹם טוֹב אָסוּר לְהָחֵם עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל יְדֵי עַצּוּ״ם (כה) יֵשׁ לְהָקֵל. וְכָל זֶה לְהָחֵם בְּלֵיל יוֹם טוֹב שֵׁנִי, אֲבָל לְהָחֵם בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן לְצָרְכּוֹ בְּלֵיל שֵׁנִי אֵין לְהָקֵל אִם לֹא שֶׁהַיִּשְׂרָאֵל יִקַּח מֵהַמַּיִם לִשְׁתּוֹת מֵהֶם קָאָפְעָ אוֹ לְהַדִּיחַ כֵּלָיו, (כו) דְּכָזֶה מֻתָּר מִדִּינָא כְּדִין מַמְלָא חֲבִית מַיִם הַמְבֹאָר בְּסוֹף סִימָן תק״ג, וְרַק שֶׁצָּרִיךְ לְזָהֵר בְּכָל זֶה (כז) שֶׁלֹּא לְהוֹסִיף אַחַר כָּךְ מַיִם לְהַטְבִּילוֹ וּלְטַהֲרוֹ מִטֻּמְאָתוֹ בְּיוֹם טוֹב מִפָּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּמִתַּקֵּן הַכֵּלִי עַל יְדֵי זֶה, אָדָם שֶׁאֲנִי מִפָּנֵי שֶׁהוּא נִרְאֶה כְּמִצַּנֵּן עַצְמוֹ בַּמַּיִם וְנִמְצָא (יז:)]. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן שכ״ו סָעִיף ח׳ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק כד) וּבְאוּר הֲלָכָה שָׁם (ד״ה אדם) בַּאֲרֻכָּה כָּל פְּרָטֵי דִּין זֶה: ד (כא) מֻגְמָר.

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יח) וְכִדְאִיתָא לְעֵיל בְּסוֹף סִימָן תק״ג (ס״ב) לְעִנְיַן מִלּוּי חֲבִית מַיִם, כֵּן כָּתַב מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו). וְאַף דִּבְדִרְישָׁה (סק״א) מְצַדֵּד דִּבְעִנְיָנֵנוּ לְעִנְיַן קָטָן מַתִּיר לְהוֹסִיף אַחַר כָּךְ, וְכֵן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ב) מִסְתַּפֵּק לְעִנְיַן זֶה, אַף כְּמָה אַחֲרוֹנִים הָעְתִּיקוּ דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם לְדִינָא [הַגְּרַ״ז (ס״א) וְהַחַיֵּי אָדָם (שם)], וְכֵן מוּכָח בְּכַאוּר הַגְּרַ״א עַיֵּן שָׁם. וְאַף דִּבְאַפֵּי זֶה גַּם בְּשִׁבְיל גְּדוֹל הָיָה מֻתָּר לְהַרְבּוֹת וְכִדְאִיתָא לְקַמָּן בְּסִימָן תקי״ב (ס״א) דְּמֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל לְהַרְבּוֹת בְּשִׁבְיל עֲבָדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הַכְּנַעֲנִים בְּאוֹתָהּ קְדֵרָה שֶׁמְּבַשֵּׁל לְעַצְמוֹ (אֲבָל מִסִּימָן תק״ג (שם) דְּמַמְלֵא חֲבִית מַיִם אַף עַל פִּי שֶׁאֵין צָרִיךְ אֶלָּא קִיתוֹן אֶחָד אֵין רְאָיָה כָּל כָּךְ, דְּאֶפְשָׁר דְּהָכָא גָּרַע מִשּׁוּם שֶׁמְּכַוֵּן בְּהֶדְיָא בְּשִׁבְיל שְׁנֵיהֶם) נָקֵט הָרַמ״א לְהַרְבּוֹת בְּשִׁבְיל הַקָּטָן, דִּבְגְדוֹל אַף דְּעָצַם הַחִמּוּם הָיָה מֻתָּר אֲבָל לְלֹא תוֹעֶלֶת הוּא דְּאָסוּר לְרַחֵץ בָּהֶם, וְכֹמוֹ שֶׁכָּתְבוּ בְּפִנִּים (משנ״ב ס״ק יב) דַּאֲפִלּוּ אִם הַחִמּוּם הָיָה שֶׁל הַתֵּר לְגַמְרֵי כְּגוֹן לִשְׁתִּיָּה לְבַד גַּם כֵּן אָסוּר אַחַר כָּךְ לְרַחֵץ בָּהֶם כָּל גּוּפּוֹ: (יט) אַחֲרוֹנִים: (כ) ר״ן (יא. ד״ה מתני׳ לא) שְׁמוֹכִיחַ כֵּן מִן הַגְּמָרָא וְהוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש ולרחוץ): (כא) אֵלִיָּה רַבָּה (סק״א), וְכֵן כָּתַב בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ״א (שבת מ. ד״ה ואין צריך) וְהָרִיטְבָ״א (שבת מ. ד״ה נמצא): (כב) הַגְּרַ״א וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (כג) אֵלִיָּה רַבָּה (שם) וְחֶמְדַּ מֹשֶׁה (סק״ד) וּנְהַר שָׁלוֹם (סק״א) וְכֵן מַשְׁמַע בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ אוֹסְרִים בְּכָל עִנְיָן, (כד) וְכֵן נוֹהֲגִין (טור והרא״ש (פ״ג סי׳ טו, שבת פ״ג סי׳ ז)): (כה) [ד]אָדָם מֻתָּר כו׳. עַיֵּן בְּחוּט הַשָּׁנִי סִימָן ע׳ אִשָּׁה שֶׁשָּׁכְלָה בְּלֵיל יוֹם טוֹב אַחַר לַדָּתָהּ בְּשׁוֹגֵג מֻתֶּרֶת לְבַעְלָהּ כַּיָּוֹן שֶׁהָיְתָה שׁוֹגֶגֶת. וַאֲפִלּוּ הָיְתָה מְזִידָה לֹא הָיָה מָקוֹם לֶאֱסֹר מִדִּינָא בְּדִיעֲבַד רַק מִשּׁוּם מִיגְדַּר מִלְּתָא אֲבָל בְּשׁוֹגֶגֶת וַדַּאי מֻתֶּרֶת מִיָּד אַף שֶׁלְּכַתְּחִלָּה אֵין לַעֲשׂוֹת כֵּן, וּכְמִזִּידָה יֵשׁ לְהַחְמִיר לְפָרֵשׁ אוֹתָהּ לַיְלָה אַחֶרֶת עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קצ״ז (ס״ה): (כו) מַמְלֵא חֲבִית מַיִם כו׳. עַיֵּן בְּחוּט הַשָּׁנִי סִימָן ע׳ אִשָּׁה שֶׁשָּׁכְלָה בְּלֵיל יוֹם טוֹב אַחַר לַדָּתָהּ בְּשׁוֹגֵג מֻתֶּרֶת לְבַעְלָהּ כַּיָּוֹן שֶׁהָיְתָה שׁוֹגֶגֶת. וַאֲפִלּוּ הָיְתָה מְזִידָה לֹא הָיָה מָקוֹם לֶאֱסֹר מִדִּינָא בְּדִיעֲבַד רַק מִשּׁוּם מִיגְדַּר מִלְּתָא אֲבָל בְּשׁוֹגֶגֶת וַדַּאי מֻתֶּרֶת מִיָּד אַף שֶׁלְּכַתְּחִלָּה אֵין לַעֲשׂוֹת כֵּן, וּכְמִזִּידָה יֵשׁ לְהַחְמִיר לְפָרֵשׁ אוֹתָהּ לַיְלָה אַחֶרֶת עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קצ״ז (ס״ה): (כז) וְכִדְאִיתָא לְעֵיל בְּסוֹף סִימָן תק״ג (ס״ב) לְעִנְיַן מִלּוּי חֲבִית מַיִם, כֵּן כָּתַב מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו). וְאַף דִּבְדִרְישָׁה (סק״א) מְצַדֵּד דִּבְעִנְיָנֵנוּ לְעִנְיַן קָטָן מַתִּיר לְהוֹסִיף אַחַר כָּךְ, וְכֵן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ב) מִסְתַּפֵּק לְעִנְיַן זֶה, אַף כְּמָה אַחֲרוֹנִים הָעְתִּיקוּ דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם לְדִינָא [הַגְּרַ״ז (ס״א) וְהַחַיֵּי אָדָם (שם)], וְכֵן מוּכָח בְּכַאוּר הַגְּרַ״א עַיֵּן שָׁם. וְאַף דִּבְאַפֵּי זֶה גַּם בְּשִׁבְיל גְּדוֹל הָיָה מֻתָּר לְהַרְבּוֹת וְכִדְאִיתָא לְקַמָּן בְּסִימָן תקי״ב (ס״א) דְּמֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל לְהַרְבּוֹת בְּשִׁבְיל עֲבָדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הַכְּנַעֲנִים בְּאוֹתָהּ קְדֵרָה שֶׁמְּבַשֵּׁל לְעַצְמוֹ (אֲבָל מִסִּימָן תק״ג (שם) דְּמַמְלֵא חֲבִית מַיִם אַף עַל פִּי שֶׁאֵין צָרִיךְ אֶלָּא קִיתוֹן אֶחָד אֵין רְאָיָה כָּל כָּךְ, דְּאֶפְשָׁר דְּהָכָא גָּרַע מִשּׁוּם שֶׁמְּכַוֵּן בְּהֶדְיָא בְּשִׁבְיל שְׁנֵיהֶם) נָקֵט הָרַמ״א לְהַרְבּוֹת בְּשִׁבְיל הַקָּטָן, דִּבְגְדוֹל אַף דְּעָצַם הַחִמּוּם הָיָה מֻתָּר אֲבָל לְלֹא תוֹעֶלֶת הוּא דְּאָסוּר לְרַחֵץ בָּהֶם, וְכֹמוֹ שֶׁכָּתְבוּ בְּפִנִּים (משנ״ב ס״ק יב) דַּאֲפִלּוּ אִם הַחִמּוּם הָיָה שֶׁל הַתֵּר לְגַמְרֵי כְּגוֹן לִשְׁתִּיָּה לְבַד גַּם כֵּן אָסוּר אַחַר כָּךְ לְרַחֵץ בָּהֶם כָּל גּוּפּוֹ: (יט) אַחֲרוֹנִים: (כ) ר״ן (יא. ד״ה מתני׳ לא) שְׁמוֹכִיחַ כֵּן מִן הַגְּמָרָא וְהוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש ולרחוץ): (כא) אֵלִיָּה רַבָּה (סק״א), וְכֵן כָּתַב בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ״א (שבת מ. ד״ה ואין צריך) וְהָרִיטְבָ״א (שבת מ. ד״ה נמצא): (כב) הַגְּרַ״א וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (כג) אֵלִיָּה רַבָּה (שם) וְחֶמְדַּ מֹשֶׁה (סק״ד) וּנְהַר שָׁלוֹם (סק״א) וְכֵן מַשְׁמַע בַּפְּרִדְּכִי גּוּפָא (שם), וּדְלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו): (כד) הַגְּרַ״ז (שם): (כה) פְּרִי מְגַדִּים (מש״ז סק״ה) מַעֲצַר הַדִּין, וְרַק בְּמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לֶאֱסוֹר לֹא רָצָה לְהָקֵל, וְכֵן דַּעַת רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶּר בִּתְשׁוּבָה (מהדו״ק) סִימָן י״ז. וְאַף דְּיֵשׁ אַחֲרוֹנִים שֶׁמַּחְמִירִין גַּם בָּזֶה מִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּאֵין לְהַחְמִיר דִּבְלָאו הָכִי לְהַרְמַ״ם וְעוֹד כַּמָּה רִאשׁוֹנִים עָצָם חִמּוּם בְּיוֹם טוֹב לְצָרְכּוֹ רְחִיצַת כָּל הַגּוּף הוּא רַק דְּרַבָּנָן, וְעַל יְדֵי עַצּוּ״ם מִפֹּלֶא הָרֵי שְׁבוּת דְּשְׁבוּת וְהוּא צָרְכּוֹ מִצְוָה. וְעַיֵּן בְּבֵית מֵאִיר לְיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קצ״ז (ס״ג) דְּדַעְתּוֹ דְּלְהַחֵם מַיִם כְּדֵי לְהָפִיג צִנָּה הוּא דָּבָר הַשָּׁוֶה לְכָל נֶפֶשׁ, וּכְעֵין זֶה מְצַדֵּד גַּם בִּתְשׁוּבַת נוֹדָע בִּיהוּדָה מַהֲדוּרָא תִּנְיָנָא סִימָן כ״ה (וְגַם בְּפֶרִי מְגַדִּים בְּמִשְׁבְּצוֹת זָהָב בְּסִימָן זֶה (שם) מִסְתַּפֵּק בָּזֶה), וּלְפִי זֶה גַּם לְהַתּוֹסְפוֹת וְהָרֹא״ש מֻתָּר, וְעַל כֵּן עַל כָּל פָּנִים עַל יְדֵי עַצּוּ״ם בְּוַדַּאי אֵין לְהַחְמִיר. וּמַה שֶּׁהֶעְתִּיקְנוּ בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶּר לֶאֱסֹר לְהַחֵם בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן לִצְרָכָיו בְּלֵיל שֵׁנִי, מִשּׁוּם דְּהָא אֶפְשָׁר לְהַחֵם בְּלֵיל יוֹם טוֹב שֵׁנִי גּוּפָא דְּהוּא חל לְגַבֵּי יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן: (כו) וְאַף שֶׁהוּא עוֹשֶׂה הַצְרָמָה, מִכָּל מָקוֹם עַל יְדֵי עַצּוּ״ם וּלְצָרְכּוֹ מִצְוָה אֵין לְהַחְמִיר: (כז) דְּכָזֶה אָסוּר מִדִּינָא כְּדִין מְלוּי מַיִם. וְנִרְאֶה דְּאַף בָּזֶה אֵין לְהַחְמִיר רַק כְּשֶׁמְּחַם הָעַכּוּ״ם בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן לְצָרְכּוֹ לֵיל שֵׁנִי אֲבָל כְּשֶׁמְּחַם בְּלֵיל שֵׁנִי גּוּפָא עַל יְדֵי עַכּוּ״ם אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א) וּבשו״ע הרב (ס״א) כתב שלדעה זו, אף תינוק שדרך לרחצו בכל יום אסור לרחצו אפילו בחמין שהוחמו מערב יום טוב כמו בשבת, וכמו שנתבאר בסי׳ של״א, גזרה שמא יחם ביום טוב בשבילו. **ב)** ובלשון שו״ע הרב (ס״א) מבואר ג״כ דפנויו ידיו ורגליו לאו דוקא, שכתב: שהרי מותר להחם מים ביום טוב בשביל רחיצת אבר אחד.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(ככ) עַל הַגְּחָלִים בֵּין לְהָרִיחַ וּבֵין (כג) לְגַמֵּר הַבַּיִת אוֹ הַכֵּלִים, [י]אֲבָל אִם עוֹשֶׂה כְּדֵי לִתֵּן רֵיחַ טוֹב בְּפֵרוֹת (ו) (כד) לְמַתֵּק לָאֲכִילָה, מֻתָּר אֲפִלּוּ אִם מְפַזְּרָן עַל גַּבֵּי [יא]גַּחֶלֶת (כה) שֶׁל עֵץ. הַגָּהּ: (כו) וְאָסוּר לְסָחֹף כּוֹס מְבֻשָּׂם עַל הַבְּגָדִים, (כז) מִשּׁוּם דְּמוֹלִיד בָּהֶן (ז) [ז] (כח) רֵיחָא (המגיד פרק (א') [ד'] (ס"י) והגהות אשירי סוף פרק ב' דביצה (פ' כג)):

י שם בְּגֶמָרָא כִּשְׁמוּאֵל. יא שם כ"ג (ע"א) וּכְרַבָּא.

בַּאֵר הֵיטֵב

רַשַׁ"ל (ים של שלמה פ"ב סי' לד): (ו) לְמַתֵּק. אֲפִלּוּ טוֹבִים לַאֲכִילָה בְּלָאו הָכִי אֶלָּא שְׁרוֹצֶה לְמַתֵּק יוֹתֵר נַמֵּי שָׁרֵי. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"י): (ז) רֵיחָא. עַיֵּן סִימָן תרנ"ח סָעִיף ב'. וּמַהַאי טַעֲמָא כָּתְבוּ הַט"ז בְּסִימָן זֶה (סק"ח), וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן זֶה (ס"ק יא) וּבְסִימָן קכ"ח (סק"ח), דְּאָסוּר לִתֵּן מֵי וְרָדִים בְּשָׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים לְתוֹךְ הַמַּיִם לְצָרְכָּךְ נְטִילַת יָדַיִם לַכֹּהֲנִים וַאֲפִלּוּ שֶׁשּׁוֹתְכִים מֵעֲרֶב יוֹם טוֹב מִכָּל מָקוֹם מוֹלִידִין רֵיחַ בְּיוֹם טוֹב עַל יְדֵי הַכֹּהֲנִים. וְכֵן כָּתַב הַלְּכוֹת קְטַנּוֹת חֵלֶק א' סִימָן י"ט] (ב' סי' כ). אֲבָל בְּתִשְׁעָבֶת גִּנַּת וְרָדִים חֵלֶק אֹרַח חַיִּים כְּלָל ג' סִימָן (ט') [ט"ז] כָּתַב דְּבֵיהֶם אֵין שׁוּם אִסּוּר כְּלָל כִּי אִם בַּמַּיִם דְּהַאי קָא מוֹלִיד רֵיחָא וְאָסוּר. וְכֵן פָּסַק בְּתִשְׁעָבֶת חָכָם צְבִי סִימָן צ"ב דְּבֵיהֶם אֵין שׁוּם אִסּוּר כְּלָל עַיֵּן שָׁם. [אֲבָל בְּסָפָר אַלִּיָּה רַבָּה (סק"י) כָּתַב כֵּיוָן דְּשָׁמָן עַצְמוֹ מְעָרֵב בְּמַיִם לֹא הֲוֵי מוֹלִיד רֵיחַ, עַיֵּן שָׁם]:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

וְהַבְּרֵכִי יוֹסֵף (סק"ב) חוֹלֵק עָלָיו וְדַעְתּוֹ לְהַתִּיר וְאֵין לְגָזֹר מִשּׁוּם גְּמִי שֶׁבָּהֶם הָאָרֶץ שֶׁיְּבוֹאוּ לְכַבּוֹת שָׁאֵין לְגָזֹר מִדַּעְתָּנוּ אַף יֵשׁ לְהַהִירִים שֶׁלֹּא יְכַבּוּ עַיִן שָׁם. וּבְסֵפֶר מוֹר וּקְצִיעָה כָּתַב בְּשֵׁם אֲבִיו הַגָּאוֹן הֶחָכָם צְבִי זַ"ל שֶׁהָיָה שׁוֹתֵהוּ בְּיוֹם טוֹב אַף שֶׁבִּימֵי חָרְפּוֹ מָנַע מִזֶּה, אָמַר לוֹ חָסִיד גָּדוֹל וְרַב מַכְהִיר שֶׁלֹּא יָפָה עוֹשֶׂה כֵּיוָן שֶׁרַגִּיל בּוֹ מִצְטַעֵר בְּיוֹם טוֹב וּמוֹנֵעַ מִשְּׁמֹחַת יוֹם טוֹב, וְחָזַר לִנְהֹג בּוֹ הֶתֵּר עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק"א) שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם חָכָם וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' (לִיפָּא) [כַּלִּיפָא] זַ"ל שֶׁכָּתַב שֶׁהוּא הָיָה נוֹהֵג הֶתֵּר בְּיוֹם טוֹב רַק שֶׁנִּזְהַר לְהַדְלִיק מִן הַנֵּר הַדָּלוּק וְלֹא עַל יְדֵי גְּחָלֶת שֶׁיִּכְבֶּה לְיַדֵּי כִּבּוּי, וְכָךְ רָאָה שֶׁנָּהֲגוּ רַבּוֹ זַ"ל חֹדֶשׁ מִיּוֹם טוֹב שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁמַּחְמִיר וְגַם בְּתִשְׁעָה בְּאָב, אֲבָל בְּשָׁאָר תַּעֲנִיּוֹת שֶׁל צִבּוּר וְכָל שֶׁכֵּן תַּעֲנִית יְחִיד נוֹהֵג הֶתֵּר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְכֵן כָּתַב בְּסֵפֶר יָם יְשׁוּעָתֶךָ (על התוספתא פ"ב ה"י) לְהַתִּיר רַק שֶׁאֵין לְהַדְלִיק מֵהַגְּחָלֶת רַק מִשְּׁלָהֶבֶת שֶׁיֵּשׁ שָׁם. וְכֵן נָהֲגוּ בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן וּשְׁנֵי יָמִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְחִשְּׁעָה בְּאָב וּבְלֵיל שֵׁנִי שֶׁל פֶּסַח אַחַר הַסֵּדֶר מִשּׁוּם הֶפְגֵּת טַעַם מַצָּה.

וּמִכָּל מָקוֹם אֲנִי מִקְּרַט בָּזֶה בְּיוֹם טוֹב שֶׁאֵינִי עוֹשֶׂה כֵּן מִשּׁוּם סָרָךְ שֶׁל אִסּוּר וְכֹמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי סִימָן ר"י שֶׁיֵּשׁ מֵתִיר בְּצֵת הַצֹּרֶךְ כֵּיוָן שֶׁרֹּבִים גְּדוֹלִים מַתִּירִים בְּכָל עִנְיָן. וּבְעִנְיַן הַהַדְלָקָה יֵשׁ לְזַהֵר שֶׁלֹּא לְהַדְלִיק עַל יְדֵי נֵר כַּמְּנֻהָג בְּחֹל רַק עַל יְדֵי שַׁלֶּהֶבֶת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב לְעֵיל, וְאַף עַל יְדֵי גַּחֶלֶת שְׁרֵי לְקַח גַּחֶלֶת בּוֹעֲרָה וּמִיָּד שֶׁהִדְלִיק הַשִּׁיטּוּן יַשְׁלִיכֶנָּה עַל הָאֵשׁ בְּעִנְיָן שָׁאֵין כָּאן כִּבּוּי כְּלָל. וְעַיֵּן בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ הִלְכוֹת לוּלָב (פ"ז הכ"ה) שֶׁאַף מִי שֶׁנּוֹהֵג אִסּוּר לְשָׁאוֹת טִיטּוּן בְּיוֹם טוֹב אַף עַל פִּי כֵן מֻתָּר לְטַלְטֵל הַקָּנֶה שֶׁשּׁוֹאֲפִין בּוֹ כֵּיוָן דְּחָזֵי לְאַחֲרִינֵי עַיֵּן שָׁם בְּאֹרֶךְ וְכֵן דַּעַת בַּעַל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב (הרי"ד בשעה"מ שם). וּכְעִנְיַן בְּרָכָה הָאֲרִיךְ בָּזֶה וְדַעְתּוֹ שָׁמֵי שֶׁנּוֹהֵג אִסּוּר מִדִּינָא אִסּוּר אַף לְטַלְטֵל, אַף מִי שֶׁלְּדַעְתּוֹ הוּא מֻתָּר מִדִּינָא אֶלָּא שֶׁנּוֹהֵג חוּמְרָא עַל עַצְמוֹ מֻתָּר לְטַלְטֵל עַיֵּן שָׁם: **(ז) רֵיחָא.** עַיֵּן בְּאֹר הֵיטֵב, וְעַיֵּן בְּשֶׁמֶשׁ צְדָקָה סִימָן כ'. וְעַיֵּן בְּחֶכֶם צְבִי סִימָן צ"ב שֶׁהֵבִיא דִּבְרֵי הַשַּׁ"ז וְדַעְתּוֹ לְהַתִּיר לְסוֹפֵג אֶת הַיְרָקוֹת בְּשֶׁמֶן עֲרֵב וּמַיִם הַמְּרִיחִים בֵּין בְּשַׁבָּת וּבֵין בְּיוֹם טוֹב, וַאֲפִלּוּ לְתֵת תְּבָלִין לְתוֹךְ הַמַּיִם בְּשַׁבָּת לְרֵיחַ בֶּהָן מֻתָּר כְּמוֹ שֶׁמְּתִּיר בְּתוֹךְ הַמַּיִם בְּשַׁבָּת לְרֵיחַ הַגְּדָרָה בְּשַׁבָּת דְּבָאכָלִין מַשְׁקִין לֹא שַׁיָּךְ אוֹלוֹדֵי רֵיחָא. וְעַיֵּן שָׁם דְּגַם הֵיכָא דְּאִיכָּא צְבִיטָה, דְּאָכְלִין לֹא שַׁיָּךְ צְבִיטָה, וְלָכֵן מֻתָּר לִמְזֹג יַיִן אֹדֶם בְּשַׁבָּת עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּרַכֵּי יוֹסֵף (סק"ה) בְּשֵׁם נַחֲפָּה בְּכַפָּה (סי' ד) שֶׁהַגְּלָה שֶׁיֵּשׁ לְהַחְמִיר

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

דְּהוּא דָּבָר שֶׁאֵינוֹ שָׁוֶה לְכָל נֶפֶשׁ אֶלָּא לְמֵעֻנָּגִים וְלֹא הֻתַּר בְּיוֹם טוֹב. וּלְעִנְיַן שְׁתִיַּת טִיטּוּ"ן בְּיוֹם טוֹב עַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה אין עושין): **(כב) עַל הַגְּחָלִים.** בְּגָחָלִים (כמ) שֶׁל עֵץ, אֲפִלּוּ אִם הֻבְעֲרוּ לְצָרְכּוֹ אֹכֶל נֶפֶשׁ, דְּיֵשׁ בָּזֶה (כמ) מִשּׁוּם מְכַבֶּה [הַגָּחָלִים בִּתְחִלַּת נְתִינָתָן], וּמִבְעִיר שֶׁמַּבְעִיר הַבְּשָׂמִים, וְכָל שֶׁכֵּן אִם הִבְעִיר הַגָּחָלִים בִּשְׁבִיל זֶה. וְאַף בְּגַחֶלֶת (ו) שֶׁל חֶרֶס [פָּרוּשׁ חֶרֶס שֶׁנִּפְּקַ לְצָלוֹת עֲלָיו בָּשָׂר] מִשְׁמַע (מ) בַּשַּׂ"ס (כג.) דְּאָסוּר: **(כג) לְגַמֵּר הַבַּיִת.** דַּוְקָא כְּשֶׁעוֹשֶׂה זֶה בְּיוֹם טוֹב, אֲבָל מֵאֶתְמוֹל יוֹם טוֹב כְּלִי שֶׁל בַּרְזֶל מָלֵא נְקָבִים וּמְעַשְּׁנִין אוֹתָהּ בִּבְשָׂמִים וּפוֹקְקִין הַנְּקָבִים וּלְמָחָר פּוֹתְחִין הַנְּקָבִים וְנִמְצָא הַבַּיִת מִתְגַּמֵּר מֵאֲלֵיהֶן, וְשָׁרֵי לַעֲשׂוֹת כֵּן אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת [גְּמָרָא (כב:)]: **(כד) לְמַתֵּק לָאֲכִילָה.** (לג) אֲפִלּוּ טוֹבִים לַאֲכִילָה. וַאֲפִלּוּ שְׁרוֹצֶה לְמַתֵּק יוֹתֵר, שָׁרֵי: **(כה) שֶׁל עֵץ.** אַף דְּיֵשׁ בָּזֶה מִשּׁוּם מְכַבֶּה וּמַבְעִיר כַּנַּ"ל, שָׁרֵי, דְּדָבָר זֶה שָׁוֶה לְכָל נֶפֶשׁ הוּא, (לג) דְּאַף עֲנִיִּים מִתְאַוִּין לְמַתֵּק אֲכִילָתָן אֲבָל שְׁאֵינוֹ מָצוּי לָהֶם. וְאַף דְּבִחַרְדָּל בְּסִימָן תק"י (ס"ג) אָסוּר בְּכֹהֲאי גַּוְונָא, (לד) הָתָם מִשּׁוּם דְּאָפְשָׁר מִבְּעוֹד יוֹם שֶׁכֵּן דַּרְכּוֹ. [א]וְדַע דְּיֵשׁ מִן (לה) הַפּוֹסְקִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּדַוְקָא אִם הַגְּחָלִים הֻבְעֲרוּ מִכְּבָר לְצָרְכּוֹ אֹכֶל נֶפֶשׁ לְקַדָּרָה וּכְהָאי גַּוְונָא, אֲבָל אָסוּר לְהַבְעִיר עֲצִים לְכַתְּחִלָּה כְּדֵי לְפַזְּרָן מֵינִי בְּשָׂמִים תַּחַת הַפֵּרוֹת עַל גַּבֵּי גַּחֶלְתָּן: **(כו) וְאָסוּר וְכוּ' עַל הַבְּגָדִים.** [ב]וַאֲפִלּוּ בְּגֶד שֶׁמֵּרִיחַ כְּבָר (ט) אֵין לִתֵּן עָלָיו כְּדֵי שֶׁיָּרִיחַ יוֹתֵר. וּמִכָּל מָקוֹם אָתְרוֹג שֶׁהָיָה מֻנָּח מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב עַל הַבֶּגֶד וּנְטָלוֹ מִמֶּנּוּ, מֻתָּר לְהַחֲזִירוֹ, דְּאֵינוֹ מֵרִיחַ יוֹתֵר בְּשָׁבִיל כָּךְ: **(כז) מִשּׁוּם דְּמוֹלִיד וְכוּ'.** וְאָסוּר מִדְּרַבָּנָן, שֶׁהַמּוֹלִיד דָּבָר חָדָשׁ (ט) קָרוֹב הוּא לְעוֹשֶׂה מְלָאכָה חֲדָשָׁה: **(כח) רֵיחָא.** וְהוּא הַדִּין דְּאָסוּר (מ) לִתֵּן בְּיוֹם טוֹב דָּבָר הַמֵּרִיחַ לְתוֹךְ הַמַּיִם כְּדֵי שֶׁיָּרִיחוּ:

בֵּאוּר הֲלָכָה

וְהוּבְאוּ בְּאַחֲרוֹנִים יֵשׁ מֵהֶן שֶׁאוֹסְרִין [הַכֻּנְסָת הַגְּדוֹלָה (סי' תרח הגב"י) וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן תקי"ד (סק"ד), וְהַקַּרְבָּן נְתַנְאֵל בְּפָרָק ב' דְּבֵיצָה (סי' כב אות י'), וְהַחַיֵּי אָדָם (שם סי"ג)] מִשּׁוּם דְּהַבְעָרָה הוֹ אֵינוֹ שָׁוֶה בְּכָל נֶפֶשׁ כְּמוֹ מַגָּמָר, וְגַם דְּמְצוּי בּוֹ כִּבּוּי כְּשֶׁמַּדְלִיק עַל יְדֵי נֵר אוֹ גַּחֶלֶת וּכְשֶׁלֹּא כְּדַרְכּוֹ בַּחֹל. וְהָרְבֵּה מְקִלִּין [דַּרְכֵי נוֹעַם (סי' ט) הַמּוּבָא בְּבֵאוּר הֵיטֵב (סי' תקיד סק"א), וְשֶׁלְּחָן עֲצֵי שִׁטִּים (סי' ג ס"א) וְהַבְּרֵכִי יוֹסֵף (סק"ב), וְעַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה שֶׁהֵבִיא עוֹד, וְעִקַּר טַעַם כֻּלָּם מִשּׁוּם דְּעַכְשָׁיו שֶׁהָרְבֵּה רְגִילִין בָּזֶה נַעֲשָׂה שָׁוֶה בְּכָל נֶפֶשׁ], וְרַק שֶׁצָּרִיךְ לְזַהֵר מִכִּבּוּי וְכֵן שֶׁכָּתַב בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (שם) וּבְכָפְתֵּי תְּשׁוּבָה (סי' תקיד ס"א) **דְּהֵיינוּ שֶׁלֹּא לְהַבְעִיר מִגְּיר וְרַק מִשֶּׁלָּהֶבֶת, וְגַם מִגַּחֶלֶת מֵאֵר דְּהֵיינוּ לְקַחַת גַּחֶלֶת בּוֹעֶרֶת וּמִיָּד שֶׁהִדְלִיק הַשִּׁיטּוּ"ן יַשְׁלִיכֶנּוּ בְּחֻזְרָה עַל הָאֵשׁ בְּעִנְיָן שֶׁלֹּא יִהְיֶה כִּבּוּי כְּלָל, וְגַם שֶׁלֹּא לְכַסּוֹת בְּמִכְסֶה (דַּעְקַע"ל) שֶׁאֵינוֹ מְנַקֵּב וְשֶׁלֹּא לְהַרְבּוֹת עוֹד טִיטּוּ"ן בְּעוֹד שֶׁהַמַּחְתּוֹן בּוֹעֵר. וְגַם בְּצִיצְאוּרִי"ן רְגִילִין בְּחֹל לְהַסִּיר הַנִּשְׂרָף בְּאֶצְבַּע אוֹ לְדַחְפּוֹ בְּקֵיר יֵשׁ לְזַהֵר בָּזֶה בְּיוֹם טוֹב דְּיֵשׁ בּוֹ מִשּׁוּם כִּבּוּי. עוֹד כָּתַב בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה דְּיֵשׁ שֶׁנָּהֲגוּ לְהַחְמִיר בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן וּבִשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּלְהָקֵל בְּיוֹם טוֹב שֵׁנִי, וְכֵן נוֹהֲגִין לַעֲשׂוֹת. וּמִכָּל מָקוֹם הַנּוֹהֲגִין לְהָקֵל אַף בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן אֵין לִמְחוֹת בְּיָדָן, וְרַק שֶׁיִּזָּהֲרוּ בְּעִנְיַן כִּבּוּי וְכַנַּ"ל. וְכָל זֶה דַּוְקָא בְּאוֹתָן מְקוֹמוֹת שֶׁהָעוֹלָם רְגִילִין בָּזֶה וְהוּא דְּבַר הַשָּׁוֶה בְּכָל נֶפֶשׁ, דְּאִי לָאו הָכִי מִדִּינָא אָסוּר, וַאֲפִלּוּ בִּמְקוֹמוֹת שֶׁרְּגִילִין הַכֹּל בָּזֶה וְאַז אֵין אִסּוּר מַצַּד

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ד (כמ) וְהִנֵּה עַל גַּבֵּי גְּחָלִים שֶׁל מַתֶּכֶת מִשּׁוּם מְכַבֶּה לֵיכָּא בָּזֶה [וְדוּמְיָא דְּמַאי דְּאָמְרִינַן שֶׁמְּמַתְּקִין חַרְדָּל בִּגְחָלַת שֶׁל מַתֶּכֶת וְלֹא שֶׁל עֵץ], וְגַם מִשּׁוּם מַבְעִיר הָלֹא הוּא עַל יְדֵי שִׁנּוּי וְכִדְפָרֵשׁ רַשַׁ"י (כג.) דְּבּוּר הַמַּתְחִיל (עַל גַּבֵּי) [מַתָּר] [וְגַם לְפָרוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת שָׁם (ד"ה על גבי) וְכֵן לְדַעַת הָרַמְבַּ"ם (פ"א ה"ד) לֹא חָשַׁשׁ מִשּׁוּם מַבְעִיר דְּהֶהְתֵּרָה שֶׁלֹּא לְצָרְכּוֹ לְגַמְרֵי וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַלְּחֶם מִשְׁנֶה שָׁם. אַךְ סוֹגְיָא דְּכֻתְּבוֹת דַּף ז' (ע"א) וְכֵן בְּעִנְיָנוֹ סוֹתֵר הַכֹּל לְכָלָל זֶה דְּמַשְׁמַע בְּהָדְיָא דְּגַם גַּבֵּי מְגַמֵּר אִסּוּרוֹ מִשּׁוּם מַבְעִיר עַיֵּן שָׁם בְּגֶמָרָא], וְאוּלַּאי רֵיחָא לֹא יָדְעִינַן אִי שַׁיָּךְ בְּמַתֶּכוֹת, וְאִם כֵּן **לְפִי זֶה עַל גַּבֵּי גְּחָלִים שֶׁל מַתֶּכוֹת מֻתָּר לְפַזֵּר בְּשָׂמִים לְהָרִיחַ וּכְמוֹ שֶׁמָּתִיר רַב יְהוּדָה** עַל גַּבֵּי חֶרֶס, דְּמִכְּמָרְא שְׁלוּ שַׁיָּךְ גַּם לְעִנְיַן לְהָרִיחַ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמַּהֲרַשְׁ"א שָׁם (כב: ד"ה גמ' ר"ה). **אֲכָל מֻצָּאתִי בְּחִדּוּשֵׁי הָרְאָ"ה** (כב. ד"ה ע"ג כלי) **דְּקַלָּא דָּרֵךְ יְהוּדָה לֹא הָוֵי כִּי אִם לְגַבֵּי עֲשׁוּן פֵּרוֹת וְלֹא לְעִנְיַן לְהָרִיחַ עַיֵּן שָׁם טַעְמוֹ, וְאִם כֵּן בְּעִנְיָנֵנוּ גַּם עַל גַּבֵּי גַּחֶלִים מַתָּכוֹת אָסוּר, וְצָרִיךְ עִיּוּן:** (כמ) גְּמָרָא (כב:) שָׁם (כמ.) גַּבֵּי עֲשׁוּן לְמַאן

[א] לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א) וְכֵן פָּסַק בְּשו"ע הָרַב (ס"ה). **ב)** וּבְשו"ע הָרַב (ס"ז) כָּתַב: אִם כְּבָר הָיָה מוּנָּח מִן בּוֹשֶׂם זֶה עַל בֶּגֶד זֶה בְּעִנְיַן שֶׁכְּבָר נִכְנַס רֵיחַ הַבּוֹשֶׂם בְּבֶגֶד מוּתָּר לְהָנִיחַ עָלָיו בְּיוֹם טוֹב עוֹד מִמֶּנּוּ בּוֹשֶׂם אַחֵר, שֶׁהֲרֵי הוּא מוֹלִיד רֵיחַ חָדָשׁ בְּבֶגֶד מוּתָּר לְהָנִיחַ עָלָיו מִן בּוֹשֶׂם זֶה בְּבֶגֶד אַחֵר, אֲבָל אָסוּר

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehador - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah